

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SODNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPELAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKYCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Tiedotusosasto

LEHDISTÖTIEDOTE nro 5/05

18.1.2005

Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio asiassa C-257/01

Euroopan yhteisöjen komissio v. Euroopan unionin neuvosto

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN LAUSUU ENSIMMÄISTÄ KERTAA YHTEISÖJEN TOIMIELINTEN TÄYTÄNTÖÖNPAANOVALLASTA SCHENGENIN SOPIMUKSEN SOVELTAMISTA KOSKEVALLA ALALLA

Yhteisöjen tuomioistuin hylkää komission kanteen ja vahvistaa neuvoston itselleen tilapäisesti varaaman täytäntöönpanovallan viisumihakemusten käsittelyä ja rajavalvontaa koskevalla aloilla

Vuonna 1990 allekirjoitettuun Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehtyyn yleissopimukseen sisältyy *ulkorajojen ylittämistä* ja *viisumeja* koskevia sääntöjä. Näitä sääntöjä koskevat yksityiskohtaiset soveltamisohjeet – yksityiskohtaiset määräykset ja käytännön menettelytavat – on vahvistettu yhteisessä käsikirjassa ja yhteisessä konsuliohjeistossa.

Schengenin säännösten tultua osaksi Euroopan unionin oikeudellista ja institutionaalista järjestelmää Amsterdamin sopimuksella, neuvosto antoi vuonna 2001 kaksi asetusta,¹ joissa se varasi itselleen täytäntöönpanovaltaa viisumihakemusten käsittelyä ja rajavalvontaa koskevalla aloilla, ja poikkesi yhteisestä järjestelmästä, jonka mukaan neuvoston perussäädösten täytäntöönpano kuuluu komissiolle.

Tällä tavoin toteutettiin kahdenlaiset menettelyt yhteisen käsikirjan ja yhteisen konsuliohjeiston täytäntöönpanoa ja ajantasaistamista varten: yhtäältä neuvosto voi yksimielisesti muuttaa tiettyjä määräyksiä; toisaalta jäsenvaltiot voivat ilmoittaa neuvostolle muutoksista, joita ne haluavat tehdä muihin määräyksiin.

Euroopan yhteisöjen komissio on vaatinut näiden kahden asetuksen kumoamista.

¹ Täytäntöönpanovallan varaamisesta neuvostolle *viisumihakemusten käsittelyä* koskevien tiettyjen yksityiskohtaisten määräysten ja käytännön menettelytapojen osalta 24 päivänä huhtikuuta 2001 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 789/2001 (EYVL L 116. s. 2) ja täytäntöönpanovallan pidättämisestä neuvostolle *rajatarkastusten ja -valvonnan* toteuttamista koskevien tiettyjen yksityiskohtaisten määräysten ja käytännön menettelytapojen osalta 24 päivänä huhtikuuta 2001 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 790/2001 (EYVL L 116, s. 5).

Toimivallan varaaminen neuvostolle

Komissio on todennut ensinnäkin, että neuvosto ei ole näyttänyt toteen, että asetuksissa säädettyjen täytäntöönpanotoimien luonteen vuoksi olisi perusteltua, että se käyttää itse täytäntöönpanovaltaa.

Yhteisöjen tuomioistuin muistuttaa, että perustamissopimukseen perustuvassa järjestelmässä² perussäädöksen täytäntöönpanoa koskeva toimivalta kuuluu normaalisti komissiolle. Neuvosto voi poikkeuksellisesti varata itselleen oikeuden käyttää suoraan täytäntöönpanovaltaa vain *erityistapauksissa*, jolloin sen on perusteltava päätös yksityiskohtaisesti täytäntöönpanotavan tai muutettavan perussäädöksen luonteen ja sisällön perusteella.

Yhteisöjen tuomioistuin toteaa, että kanteen kohteena olevien asetusten perustelukappaleissa perustellaan se, että neuvosto on varannut itselleen toimivaltaa. Kun niitä tarkastellaan erityisessä asiayhteydessään, niistä käyvät selvästi ilmi seikat, joiden vuoksi täytäntöönpanovalan varaaminen neuvostolle on perusteltua, sekä se, että yhteisöjen tuomioistuin voi harjoittaa tuomioistuINVALVONTAA.

Ennen Amsterdamin sopimuksen voimaantuloa (vuonna 1999) viisumipolitiikka ja ulkorajoja koskeva politiikka jäivät kokonaisuudessaan Euroopan yhteisön toimivallan ulkopuolelle. Koska jäsenvaltiot eivät halunneet tunnustaa suoralta kädeltä komissiolle yksinoikeutta aloitteentekoon tällä alalla, ne päättivät, että viiden vuoden pituisen siirtymäkauden aikana neuvosto tekee pääsääntöisesti ratkaisunsa yksimielisesti komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta ja Euroopan parlamenttia kuultuaan.

Lisäksi yhteisen konsuliohjeiston ja yhteisen käsikirjan määräykset, joiden osalta neuvosto on varannut itselleen täytäntöönpanovaltaa, ovat sisällöltään selvästi rajattuja, eikä niissä säännellä tyhjentävästi viisumeja ja ulkorajojen valvontaa koskevaa alaa.

Neuvosto on näin ollen pätevästi katsonut, että kyseessä oli erityistapaus, ja se on asianmukaisesti perustellut päätöksen varata itselleen tilapäisesti toimivallan täytäntöönpanna joukon määräyksiä, jotka rajoittuvat yhteisessä konsuliohjeistossa ja yhteisessä käsikirjassa lueteltuihin määräyksiin.

Jäsenvaltioille myönnetty täytäntöönpanovalta

Komissio on toiseksi väittänyt, että neuvostolla on ainoastaan mahdollisuus varata itselleen täytäntöönpanovaltaa tai siirtää se komissiolle. Sitä vastoin se ei voi komission mukaan sallia jäsenvaltioiden muuttavan tai ajantasaistavan yhteisen konsuliohjeiston tai yhteisen käsikirjan tiettyjä osia – erityisesti luetteloa asiakirjoista, jotka vastaavat oleskelulupaa, sekä luetteloa tapauksista, joissa ennen viisumin myöntämistä on neuvoteltava keskusviranomaisten kanssa.

Yhteisöjen tuomioistuin toteaa, että muutokset, joita jäsenvaltioilla on valta tehdä tiettyihin yhteisen konsuliohjeiston ja yhteisen käsikirjan määräyksiin (yksin tai yhdessä muiden jäsenvaltioiden kanssa) kuuluvat sellaisia asiatietoja koskevaan tietojenvaihtojärjestelmään, joita vain kyseisillä jäsenvaltioilla on hallussaan.

---

² Ks. EY 202 artiklan kolmas luetelmakohta ja "toinen komitologiapäätös" eli menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehty neuvoston päätös 1999/468/EY (EYVL L 184, s. 23).

Tässä erityisessä ja tilapäisessä asiayhteydessä (odotettaessa Schengenin säännösten mukanaan tuomaa kehitystä Euroopan unionin oikeudellisiin ja institutionaalisiin puitteisiin) yhteisöjen tuomioistuin katsoo, että neuvostoa ei voida moittia siitä, että se on perustanut sellaisia muutoksia koskevan ilmoitusmenettelyn, joita jäsenvaltiot voivat tehdä, paitsi jos osoitettaisiin, että tämä olisi omiaan estämään yhteisen konsuliohjeiston tai yhteisen käsikirjan tehokasta tai asianmukaista soveltamista, mitä komissio ei ole esillä olevassa asiassa näyttänyt toteen.

Komissio ei ole myöskään osoittanut, että olisi ollut tarpeen noudattaa yhtenäistä menettelyä tapauksissa, joiden osalta yhteisessä konsuliohjeistossa viitataan kansalliseen lainsäädäntöön ja käytäntöön.

Kaikkien edellä selostettujen syiden nojalla yhteisöjen tuomioistuin on hylännyt komission kanteen.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido yhteisöjen tuomioistuinta.

Tämä lehdistötiedote on saatavissa seuraavilla kielillä: DA, DE, ES, EN, EL, FR, IT, NL, PT, FI ja SV

Tuomion koko teksti on Internetissä

<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=fi>

Se on tavallisesti luettavissa kello 12:sta (CET) lähtien tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler

Puh. +352 4303 3127, faksi +352 4303 3656